

5.3.2024

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNYTERVEZET

az eljárási szabályzat 111. cikkének (3) bekezdése alapján

a 2022/869/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet a közös érdekű projektek és a kölcsönös érdekű projektek uniós listája tekintetében módosító 2023. november 28-i felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletről (2023/3007(DEA))

Marie Toussaint

a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

B9-0161/2024

Az Európai Parlament állásfoglalása a 2022/869/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet a közös érdekű projektek uniós listája tekintetében módosító 2023. november 28-i felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletről (2023/3007(DEA))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a (C(2023)7930) felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkére,
- tekintettel a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról, a 715/2009/EK, az (EU) 2019/942 és az (EU) 2019/943 rendelet, továbbá a 2009/73/EK, az (EU) 2019/942 és az (EU) 2019/943 rendelet, továbbá a 2009/73/EK és az (EU) 2019/944 irányelv módosításáról, valamint a 347/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2022. május 30-i (EU) 2022/869 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 3. cikke (4) bekezdésére,
- tekintettel eljárási szabályzata 111. cikkének (3) bekezdésére,
- tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság állásfoglalási indítványára,

Az éghajlat-politikai célokkal való összeegyeztethetőség követelménye

- A. mivel az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás a Feleket arra kötelezi, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedését az iparosodás előtti szinthez képest jóval 2°C alatt tartsák, valamint hogy erőfeszítéseket tegyenek annak érdekében, hogy a hőmérséklet-emelkedést az iparosodás előtti szinthez képest 1,5°C-ra korlátozzák;
- B. mivel a fosszilis tüzelőanyagokból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátások a legjelentősebbek az éghajlatváltozást kiváltó tényezők közül; mivel az ENSZ éghajlatváltozási konferenciája (COP28) a fosszilis tüzelőanyagok megszüntetésének kezdetét jelöli; mivel az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület (ESABCC) ajánlása szerint a meglévő kötelezettségvállalásokkal összhangban a fosszilis tüzelőanyagok támogatását azonnal és teljes körűen meg kell szüntetni az EU-ban; mivel a fosszilis tüzelőanyagokra épülő közlekedési infrastruktúra működését legalább 40–50 évre, és egyes esetekben még hosszabb időtartamra tervezik; mivel a közös érdekű projektek első uniós listáján felsorolt, fosszilis tüzelőanyagokra épülő infrastruktúra-projektek megvalósítása fenntartja a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést, ami összeegyeztethetetlen a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségekkel;

Kizárólag megújuló forrásokból származó hidrogén engedélyezése

- C. mivel az IRENA² szerint a globális hidrogéntermelés 96 %-a fosszilis tüzelőanyagokból

¹ HL L 152., 2022.6.3., 45. o.

² <https://www.irena.org/Energy-Transition/Technology/Hydrogen>.

származik, és annak csupán mintegy 4 %-a származik elektrolízisből; mivel a listán szereplő, „hidrogén felhasználására alkalmas” projekteket – amelyek hosszú éveken keresztül lennének képesek hidrogén-földgáz elegyek szállítására –, nem értékeli az EU 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai és klímasemlegességi célkitűzései szempontjából; mivel a közös érdekű projektek első listáján szereplő, hidrogéninfrastruktúrával kapcsolatos projektek többsége részben vagy kizárólag fosszilis alapú hidrogén szállítására irányul; mivel az elektrolizátorok nem támogathatók az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében, ami azt jelenti, hogy az európai finanszírozás nem fogja előnyben részesíteni a villamos energiával előállított hidrogént; mivel a közös érdekű projektek első listáján 65 hidrogén- és 17 elektrolizátor-projektet szerepel;

- D. mivel az Energiaszabályozók Európai Uniók Együttműködési Ügynöksége (ACER) a javasolt hidrogénprojektek közös érdekű regionális listáinak tervezetéről szóló, 2023. szeptember 29-i 09/2023. sz. véleményében³ elismerte, hogy „nem tudja felmérni a transzeurópai energetikai infrastruktúráról szóló rendelet kritériumainak és a költség-haszon elemzésnek az összes jelölt projektre vonatkozó következetes alkalmazását”; mivel az ACER emlékeztet arra, hogy „fontos [...] elkerülni az esetleges túlzott mértékű beruházásokat”; mivel a meg nem térülő hidrogéninfrastruktúra-eszközök létrehozását el kell kerülni, hogy a szűkösen rendelkezésre álló közpénzeket lehetőség szerint hatékonyabb éghajlat-politikai megoldásokra lehessen fordítani;

A kibocsátást a forrásnál kell csökkenteni a szén-dioxid-szállítása és -tárolása helyett

- E. mivel az ESABCC szerint „a szén-dioxid-leválasztás és -hasznosítás/szén-dioxid-leválasztás és -tárolás [...] kevésbé hatékony vagy nagyobb fenntarthatósági kockázatokkal jár olyan más kibocsátásmérséklési megoldásoknál, mint például az energiahatékonyság javítása és a közvetlen villamosítás”; mivel a közös érdekű projektek első listájának tervezetén 14 szén-dioxid-hálózati projekt szerepel;
- F. mivel a fosszilis tüzelőanyagok elégetésekor szén-dioxid keletkezik; mivel a szén-dioxid környezetvédelmi szempontból biztonságos, fenntartható és tartós geológiai tárolása a legjobb esetben is csak korlátozott szerepet játszhat a klímasemlegesség elérésében; mivel a szén-dioxid-leválasztást és -tárolást szigorúan az ipari folyamatokból származó elkerülhetetlen kibocsátásokra kell korlátozni;

Nem a korrupció és a háború finanszírozására

Melita

- G. mivel az Európai Unió a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartásának értékein alapul;
- H. mivel Daphne Caruana Galizia korrupcióellenes máltai újságírót 2017. október 16-án egy autójába rejtett pokolgéppel elkövetett merényletben meggyilkolták; mivel a merénylet idején Daphne Caruana Galizia az ElectroGas Malta Ltd egyik nagy belső dokumentumállományát vizsgálta;

³ <https://www.acer.europa.eu/news-and-events/news/acer-advises-future-improvements-selection-process-hydrogen-pcispms>.

- I. mivel a Málta és Olaszország közötti gázvezeték-összeköttetés, a „Melita TransGas Pipeline” (MTGP) szerepel a közös érdekű projektek jelenlegi első listáján; mivel az ElectroGas végső tényleges tulajdonosainak egyike Yorgen Fenech, akit bűnrészességgel vádolnak Daphne Caruana Galizia újságíró meggyilkolásában; mivel a Melita TransGas gázvezeték megrendelése esetén az ElectroGas 85 millió EUR összegű, szerződésben elismert „kompenzációra” jogosult; mivel a javasolt Melita TransGas gázvezeték – amelynek a becsült költsége 400 millió EUR –, Máltát évtizedekre függővé tenné a fosszilis tüzelőanyagoktól;

EastMed

- J. mivel a Lisszaboni Szerződés 3. cikke szerint az Európai Unió célja a béke előmozdítása;
- K. mivel az EastMed gázvezeték a feszültségek kiújulásának és a katonai konfrontációnak a magas kockázatát hordozza magában a Földközi-tenger keleti térségében, különösen azáltal, hogy felerősíti az egyrészt Görögország és Ciprus, másrészt Törökország közötti konfliktust az érintett tengeri határok kijelölése és Ciprus jogállása tekintetében; mivel az EastMed projekt jelentős biztonsági kockázatot jelenthet, mivel végrehajtása összefügg/hatással van az Izraelben, a megszállt palesztin területen, Libanonban és Líbiában zajló regionális konfliktusokkal/konfliktusokra;
- L. mivel a gázkészleteknek a Gázai övezet partjainál történő feltárása és Izraelen keresztül Európába történő kivitele – különösen a gázai háborúval és humanitárius válsággal összefüggésben – biztonsági kockázatot jelenthet, valamint figyelmen kívül hagyhatja a gázai palesztin lakosság alapvető szükségleteit, amely jelenleg nem fér hozzá üzemanyaghoz és villamos energiához;
- M. mivel az EastMed gázvezetéken keresztül szállított földgáz teljes éves üvegházhatásúgáz-kibocsátása – beleértve a metánszivárgást is – évi 27,7 millió⁴ tonna szén-dioxid-kibocsátással érne fel;
- N. mivel a Földközi-tenger keleti térségében található gázkészletektől Krétán át a görög szárazföldre érkező gázvezeték-összeköttetés (az „EastMed” gázvezeték) szerepel a közös érdekű projektek jelenlegi első uniós listáján;

Költségek az energiaválsággal és az energiaszegénységgel összefüggésben

- O. mivel az Európai Parlament az európai energiaárak emelkedésére adott uniós válaszlól szóló állásfoglalásában⁵ emlékeztetett arra, hogy az energiaárak emelkedése számos európai háztartásra nyomást gyakorol; mivel ezen állásfoglalásában emlékeztetett arra, hogy a megújuló energia és az energiahatékonyság „elengedhetetlen az alacsonyabb energiaárak, az ellátásbiztonság és a stratégiai autonómia garantálásához”;
- P. mivel az IRENA szerint a hidrogénvezetékek akár 10–50 %-kal többbe kerülhetnek; mivel „minden átállásra irányuló lépés energiavesztéshez vezet, ami növeli az egy adott végfelhasználói szükséglet fedezéséhez elengedhetetlen upstream

⁴ https://www.greenpeace.org/static/planet4-italy-stateless/2023/03/e159cbc1-eastmed_pipeline_web.pdf.

⁵ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2022-0419_HU.html.

megújulóenergia-kapacitást”;

- Q. mivel az ellátásbiztonsággal és az energiafüggetlenséggel kapcsolatos uniós célok elérése kulcsfontosságú, azonban a kapacitásfelesleg csak magasabb díjakhoz vezet, aláásva az iparágak versenyképességét és növelve a háztartások energiaköltségeit;
1. kifogást emel a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szemben;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak, és értesítse arról, hogy a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet nem léphet hatályba;
 3. felkéri a Bizottságot, hogy nyújtson be új, felhatalmazáson alapuló jogi aktust, amely elkerüli a fosszilis tüzelőanyagok bármely új – esetlegesen korrupció és háború finanszírozására alkalmas – közvetlen és közvetett infrastruktúrájának kiépítését, és hogy biztosítsa a Párizsi Megállapodással való összeegyeztethetőséget;
 4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.